

Územný plán obce Stráne pod Tatrami

Záverečné stanovisko
z posúdenia strategického dokumentu
číslo: OU-KK-OSZP-2020/001053-032

vydané Okresným úradom Kežmarok podľa s § 14 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

I.1 Názov

Obec Stráne pod Tatrami

I.2 Identifikačné číslo

00326593

I.3 Adresa sídla

Obecný úrad Stráne pod Tatrami 2
Mlynčeky 059 76

I.4 Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Rastislav Sloveňák, starosta

adresa: Obecny úrad Stráne pod Tatrami 2
Mlynčeky 059 76

telefón: +421 52 452 29 12

el. pošta: starosta@stranepodtatrami.sk

II Základné údaje o strategickom dokumente

II.1 Názov

Územný plán obce Stráne pod Tatrami

II.2 Charakter

Územný plán obce Stráne pod Tatrami je nová územnoplánovacia dokumentácia pre celé správne územie Obce Stráne pod Tatrami. Územný plán je územným priemetom rozvojovej koncepcie obce, ktorý okrem iného určuje funkčné využívanie územia obce a definuje verejnoprospešné stavby. Jeho prípravu a schvaľovanie majú v právomoci samosprávne orgány Obce Stráne pod Tatrami.

Územný plán obce je predmetom schvaľovania na miestnej úrovni, mohol by mať vplyv na životné prostredie a podľa § 3 písm. d) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej len zákon) je strategickým dokumentom.

Tento strategický dokument je pripravovaný pre oblasť územného plánovania a využívania územia, s pravdepodobne významným vplyvom na životné prostredie, a zároveň vytvára rámec na schválenie viacerých z navrhovaných činností uvedených v prílohe č. 8 zákona.

V súlade s § 4 ods. 1 zákona je preto Územný plán obce Stráne pod Tatrami predmetom posudzovania jeho vplyvov na životné prostredie.

II.3 Hlavné ciele

Obec Stráne pod Tatrami nemá v súčasnosti spracovaný územný plán obce. Pre získanie aktuálneho nástroja územného plánovania, najmä pre riešenie bývania a rekreácie, a získanie strategického podkladu pre získavanie dotácií z fondov Európskej únie, sa samosprávne orgány obce rozhodli obstarat' územný plán obce.

Podľa posudzovaného konceptu riešenia je cieľom územného plánu obce do roku 2035 ustanoviť na podklade prieskumov a rozborov a limitov využitia riešeného územia:

- ☐ komplexným a územnotechnickým riešením zabezpečiť ďalší plynulý rozvoj obce,
- ☐ určiť únosné limity a regulatívy pre optimálne využitie územia a
- ☐ funkčné vymedzenie a usporiadanie plôch bývania, služieb, výroby, rekreácie, športu a technickej infraštruktúry, v súlade so zásadami ochrany životného prostredia, ochrany prírody a celospoločenskými záujmami.

II.4 Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Riešeným územím je katastrálne a správne územie Obce Stráne pod Tatrami s celkovou rozlohou 4.217.878 m² , t.j. 421,8 ha a tromi zastavanými územiami s výmerou 25,4 ha evidovanými na príslušnej správe katastra.

Posudzovaný strategický dokument je v etape konceptu (Ing. arch. Michal Kuvik, ARCHING SNV, s.r.o., Poprad, december 2018). Jeho spracovaniu predchádzalo vypracovanie prieskumov a rozborov, krajinno-ekologického plánu a zadania.

Koncept územného plánu obce je tvorený textovou, tabuľkovou a grafickou časťou. Rozpracovaný je ako dva samostatné varianty označené ako „Variant č. 1 a Variant č. 2“. Oba varianty obsahujú návrh smerných a záväzných častí.

Textové časti obsahujú sprievodné správy a vyhodnotenia perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely. Zo záberom lesnej pôdy koncept neuvažuje.

Grafická časť oboch variantov je tvorená schémou verejnoprospešných stavieb a šiestimi výkresmi:

- Výkres č. 1 Širšie vzťahy (1 : 50 000),
- Výkres č. 2 Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce, verejné dopravné vybavenie (1 : 5 000),
- Výkres č. 3 Výkres riešenia verejného technického vybavenia obce - energetika (elektrina, plyn), telekomunikácie (1 : 5 000),
- Výkres č. 4 Výkres riešenia verejného technického vybavenia obce - vodné hospodárstvo (1 : 5 000),
- Výkres č. 5 Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely (1 : 5 000) a
- Výkres č. 6 Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability (1 : 5 000).

Z hľadiska časového horizontu zobrazujú výkresy súčasný stav, návrh riešenia a výhľad.

Návrhy záväznej časti sú formálne spracované ako súčasť sprievodných správ, pričom obsahujú výklad pojmov a:

1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky.
2. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých funkčných plôch.
3. Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia, cestovného ruchu a rekreácie.
4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia.
5. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno-historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene.
6. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie.
7. Vymedzenie zastavaného územia obce.
8. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.
9. Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a scelovania pozemkov, asanáciu a na chránené časti krajiny.
10. Určenie pre ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny.

11. Zoznam verejnoprospešných stavieb.

12. Schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.

Územný plán obce Stráne pod Tatrami má podľa správy o hodnotení strategického dokumentu a spracovaného posudku k roku 2035 nasledovné priame vplyvy na životné prostredie:

Pôda	Súčasný stav ha	Navrhovaný záber (ha)	
		Variant 1	Variant 2
Pol'nohospodárska pôda	309,76	31,03	25,89
z toho záber najkvalitnejších pôd	neudané	8,54	8,03
Lesné pozemky	87,13	0,0	0,0
Iné plochy (vodné, zastavané a ostatné plochy)	24,90	0,0	0,0
Celkom	421,79	31,03	25,89

Pozn.: Za najkvalitnejšie pôdy v riešenom území sa považujú BPEJ 1029003 1063235 1069212 1069332 1073212 1073232 1073235 1073332 1073432.

Okrem údajov uvedených v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie je potrebné doplniť informácie o priamych vplyvoch na pôdu podľa príslušnosti zaberanej pôdy k súčasnemu zastavanému územiu obce nasledovne:

	Súčasný stav ha	Navrhovaný záber (ha)	
		Variant 1	Variant 2
v zastavanom území obce	25,42	0,0	0,0
mimo zastavané územie obce	396,37	31,03	25,89
Vyhodnotenie		rozšírenie zastavaného územia o 122,1 %, 2,22 násobný nárast	rozšírenie zastavaného územia o 101,9 %, 2,02 násobný nárast

Pozn.: Súčasný stav zastavaného územia je podľa údajov správy katastra; navrhované rozšírenie zastavaného územia je podľa záberov PPF (koncept územného plánu).

Pitná voda, vstupy	Súčasný stav m ³ .rok ⁻¹	Navrhované zvýšenie k roku 2035 o	
		Variant 1	Variant 2
Dedina	neudané	neudané	
Rómsa (rómska osada)	neudané	neudané	
Celkom	neudané	194.362 m³.rok⁻¹	

Celoročné údaje (súčasný stav, návrh) o potrebe pitnej vody (m³.rok⁻¹) za dedinu a rómsu nie sú uvedené. Zdrojom pitnej vody je Šumivý prameň v Tatranskej Kotline. S úžitkovou vodou strategický dokument neuvažuje.

Suroviny; v posudzovanom území nie je v súčasnosti určený dobývací priestor alebo chránené ložiskové územie.

Zemný plyn naftový; celkový predpokladaný odber plynu bude pri variante č. 1 zvýšený o 750 m³.hod⁻¹ a pri variante č. 2 je zvýšenie odberu o 800 m³.hod⁻¹. Celoročné údaje (súčasný stav, návrh) o odbere zemného plynu (m³.rok⁻¹) za dedinu, rómsu a celú obec nie sú uvedené.

Zdrojom zemného plynu je vtl plynovod Kežmarok - Spišská Belá - Slovenská Ves a regulačná stanica vtl/stl Stráne pod Tatrami s výkonom 500 m³.hod⁻¹.

Elektrická energia; celoročné údaje (súčasný stav, návrh) o spotrebe, alebo inštalovanom príkone elektrickej energie (kVA) za dedinu, rómsu a celú obec nie sú uvedené. Zdrojom

elektrickej energie je 22 kV linka č. 282 z elektrickej rozvodne vvn/vn Kežmarok s inštalovaným výkonom 2x40 MW.

Tepelná energia; celoročné údaje (súčasný stav, návrh) o spotrebe alebo výrobe tepelnej energie (TJ) za dedinu, rómsu a celú obec nie sú uvedené. Zdroje tepelnej energie nie sú uvedené.

Vzhľadom na formu výpočtu potreby zemného plynu pre rodinné domy, šport, rekreáciu a občiansku vybavenosť je možné predpokladať, že zdrojom tepelnej energie pre celú obec bude zemný plyn naftový.

Doprava a iná infraštruktúra; s mestom Kežmarok dopravne spája Stráne pod Tatrami, ako koncovú obec, cesta III. triedy č. 3097. Výsledky sčítania dopravy ani jej predpokladaná záťaž (súčasný stav, návrh) nie sú uvedené.

Nároky na inú infraštruktúru nie sú identifikované.

Ovzdušie; údaje o kvalitatívnych a kvantitatívnych charakteristikách emisií, spôsobe ich zachytávania a meranie nie sú uvedené. Za hlavný zdroj znečistenia ovzdušia je považované vykurovanie na báze pevného paliva v neplynofikovanej časti rómsy. Rozsah neplynofikovanej časti nie je uvedený.

Voda, výstupy; odpadové vody budú odvádzané gravitačnou splaškovou kanalizáciou a sieťou dažďových odvodňovacích rigolov. Splaškové vody budú odvádzané kanalizačným potrubím DN 300 do čistiarne odpadových vôd. Vo variante č. 1 bude rekonštruovaná a rozšírená existujúca ČOV pri dedine pre 920 obyvateľov. Vo variante č. 2 bude vybudovaná nová ČOV pri rómse pre 3340 obyvateľov, bez zmeny existujúcej ČOV pri dedine. Recipientom pre všetky druhy a varianty odpadových vôd bude Stránsky potok.

Vypúšťaná splašková voda	Súčasný stav m ³ .rok ⁻¹	Navrhovaná kapacita k roku 2035 m ³ .deň ⁻¹		Kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných vôd kg.deň ⁻¹			
		Variant 1	Variant 2	Variant 1		Variant 2	
				BSK ₅	NL	BSK ₅	NL
ČOV pri dedina	neudané	115	neudané	45,96	68,94	neudané	neudané
ČOV pri rómse	0	0	417,5	0	0	166,98	250,47
Celkom	neudané	115	neudané	45,96	68,94	neudané	neudané

Celkové množstvá odpadových vôd (pri splaškových súčasný stav a variant č. 2) nie sú uvedené.

Odpady; v roku 2010 bolo vyprodukovaných 697 ton komunálneho odpadu za rok, čo bolo 286 kg/obyv./rok. Odpad je odvážaný TS Kežmarok na skládku v Ľubici.

V obci sa realizuje separovaný zber papiera, skla, kovov, plastov, elektroodpadu a nebezpečných odpadov. Podiel vyseparovaných odpadov je asi 2 % z celkového množstva komunálnych odpadov.

K údajom uvedeným v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie je potrebné uviesť, že skládka odpadu v Ľubici je uzatvorená a v obci bolo v roku 2010 podľa údajom štatistického úradu priemerne 1.574 obyvateľov. Podiel vyprodukovaného odpadu potom dosahuje 443 kg.rok⁻¹ na obyvateľa, čo prekračuje správou uvádzaný priemer Slovenska (321 kg.rok⁻¹.obyv.⁻¹).

Hluk a vibrácie; zdrojom je hlavne automobilová doprava na ceste III/3097. Správa nepredpokladá zvýšenie záťaže hlukom ani vibráciami. Intenzita hluku a vibrácií nie je uvedená. S opatreniami na ochranu bývania v existujúcich zastavaných územiach strategický dokument neuvažuje.

K údajom uvedeným v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie je potrebné uviesť, že vzhľadom na viac ako dvojnásobný nárast zastavaného územia obce pre bývanie, občiansku vybavenosť, šport a rekreáciu je možné predpokladať taktiež viac ako dvojnásobný nárast intenzity dopravy na ceste III. triedy a z toho vyplývajúce zvýšenie záťaže hlukom a vibráciami z dopravy.

Žiarenie a iné fyzikálne polia; v území sa nenachádzajú žiadne zdroje elektromagnetického žiarenia a strategický dokument s umiestneným takýchto zdrojov neuvažuje.

K údajom uvedeným v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie je potrebné uviesť, že v posudzovanom území sa nachádzajú existujúce linky vysokého napätia, transformátory elektrickej energie, telekomunikačná vež (výška 42 m) a siete firmy Telekom, ktoré sú zdrojom elektromagnetického žiarenia.

V zastavaných územiach a ich blízkosti sú umiestnené transformátory, linky vysokého napätia vedú priamo cez existujúce zastavané územie rómsy a navrhované lokality č. 1 a č. 5. Telekomunikačná veža je asi 500 m od rómsy, 600 m od dediny a 330 m od navrhovanej lokality č. 1.

Doplňujúce údaje; žiadne významné terénne úpravy a zásahy do krajiny nie sú navrhované.

K údajom uvedeným v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie je potrebné uviesť, že v posudzovanom území bude výrazný zásah do voľnej krajiny jej zabratím v prospech zastavanej krajiny, keďže rozsah zastavaného územia obce strategický dokument v oboch variantoch viac ako zdvojnásobuje.

Medzi hlavné environmentálne problémy riešeného územia správa o hodnotení zaradila:

- nelegálne skládky, najmä skládka Rómska osada,
- nevhodné hospodárenie na poľnohospodárskej pôde v minulosti realizovanými opatreniami: zrušenie remízok, rozoranie trvalých trávnych porastov, orba kolmo na vrsťevnice, zrušenie meandrov potokov a ich usmerňovanie v kanáloch,
- potreba skvalitnenia odpadového hospodárstva a zvýšenia ekologickej stability hodnoteného územia, ochrana prvkov ÚSES,
- potreba protipovodňových opatrení a opatrení na zadržiavanie vody v krajine.

Medzi hlavné environmentálne problémy a riziká posudzovaného územia uvedené v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie je potrebné zaradiť taktiež:

- trvalo neudržateľný rozvoj obce s rizikom vzniku géta, nadmerným využívanie obnoviteľných zdrojov (výrub dreva, znečistenie povrchových vôd) a absenciou územných predpokladov na vznik dostatočného množstva pracovných príležitostí pre trvalo bývajúcich obyvateľov v chotári,
- nelegálny odber palivového dreva z lesov Tatranského národného parku a jeho ochranného pásma,
- priechod cez železniciu na ceste III. triedy a priepustnosť cestnej siete v meste Kežmarok v smere na križovatky uvažovaného obchvatu mesta cestou I. triedy,
- riziko nadlimitného znečistenia Stránskeho potoka v úseku prechádzajúcom cez dedinu pri poruche ČOV rómsy,
- riziko nadmerného prevodu povrchovej vody z Kežmarskej Bielej vody do Stránskeho potoka za účelom zabezpečenia dostatočného prietoku vody v recipiente ČOV,
- stredné radónové riziko.

II.5 Vzťah k iným strategickým dokumentom

Posudzovaný strategický dokument má vychádzať z Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja a Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stráne pod Tatrami.

III Opis priebehu prípravy a posudzovania

Priebeh prípravy a schvaľovania strategického dokumentu sa riadi príslušnými ustanoveniami zákona Federálneho zhromaždenia Československej socialistickej republiky č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v platnom znení a zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Posudzovanie strategického dokumentu prebieha podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2004 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

III.1 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Územný plán obce Stráne pod Tatrami sa v súlade so stavebným zákonom obstaráva od februára 2015 na základe uznesenie obecného zastupiteľstva Obce Stráne pod Tatrami č. 06/2015 zo dňa 16.02.2015. Proces obstarávania prebieha v nasledovných etapách: „prípravné práce, prieskumy a rozbor (máj 2015), zadanie (december 2017), koncept (december 2018), návrh a prípadný čistopis (predpoklad v roku 2020)“.

Posudzovanie vplyvov strategického dokumentu sa začalo spracovaním oznámenia o strategickom dokumente (Ing. arch. Michal Kuvik, máj 2019) a jeho predložením dňa 24.06.2019 na Okresný úrad Kežmarok, odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorý plní povinnosti orgánu štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej iba príslušný orgán). Príslušný orgán zverejnil oznámenie na webovom sídle ministerstva dňa 11.07.2019, vrátane adresy na ktorú možno predkladať stanoviská verejnosti a miesto a čas konania konzultácií. Zároveň doručil oznámenie dotknutým orgánom a schvaľujúcemu orgánu listami z 09.07.2019 č. OU-KK-OSZP-/2019/008565-2/Kr (obce a mestá) a OU-KK-OSZP-/2019/008565-3/Kr (štátne orgány). Dotknuté orgány a dotknutá obec mohli doručiť písomné stanoviská k oznámeniu príslušnému orgánu do 15 dní od doručenia oznámenia.

Na základe listu príslušného orgánu zn.: OU-KK-OSZP-/2019/008565-2/Kr zo dňa 09.07.2019, ktorý bol na Obec Stráne pod Tatrami doručený 10.07.2019, obec oznámenie o vypracovaní strategického dokumentu zverejnila v období od 01.08.2019 do 21.08.2019 na úradnej tabuli obce a dňa 15.08.2019 na webovom sídle obce. V súlade s § 6 ods. 6 zákona verejnosť mohla svoje stanoviská uplatniť do 15 dní odo dňa zverejnenia oznámenia, t.j. do 16.08.2019. Prístupnosť oznámenia verejnosti po dobu najmenej 14 dní, ktorú požaduje ustanovenie § 6 ods. 5 zákona, bola dodržaná.

K oznámeniu sa vyjadrilo 9 dotknutých subjektov verejnej správy. Svoje stanovisko doručil Okresný úrad Kežmarok, odbor krízového riadenia listom č. OU-KK-OKR-/2019/003102-004/Kr z 12.07.2019, Ministerstvo životného prostredia, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny listom č. 9340/2019-6.3 z 01.08.2019, Ministerstvo životného prostredia, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy listom č. 3994/2019-5.3, 38602/2019 z 23.07.2019, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, inštitút dopravnej politiky listom č. 10820/2019/IDP/58560 zo dňa 17.07.2019, Prešovský samosprávny kraj listom č. 06137/2019/ORR-2 z 18.07.2019, Krajský pamiatkový úrad Prešov listom č. KPUPO-2019/16673-

2/54673/OL z 11.07.2019, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade záväzným stanoviskom č. KK2603/2/2019/HŽP/DMM z 19.07.2019, Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi listom č. 113-1414/2019 z 22.07.2019, Okresný úrad Kežmarok, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako štátny orgán odpadového hospodárstva listom č. OU-KK-OSZP-/2019/008715-2/Hz zo 16.07.2019 a Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., odštepny závod Košice listom č. CS SVP OZ KE 33964/2019/2 zo 17.07.2019.

Pripomienky verejnosti k oznámeniu neboli predložené.

Príslušný orgán vykonal 17.09.2019 ústne rokovanie za účelom určenia rozsahu hodnotenia a rozsah hodnotenia vydal dňa 24.09.2019 listom zn.: OU-KK-OSZP-/2019/008568-17/Kr. Príslušný orgán zverejnil rozsah hodnotenia strategického dokumentu na webovom sídle ministerstva dňa 26.09.2019. Obec Stráne pod Tatrami zverejnila oznámenie o rozsahu hodnotenia, ktorý bol na obec doručený dňa 24.09.2019, na úradnej tabuli na pripomienkovanie dňa 25.09.2019, t.j. bezodkladne. Oznámenie bolo zvesené 07.10.2019.

Verejnosť, dotknuté obce, dotknutý samosprávny kraj, dotknuté orgány a ďalšie osoby mohli svoje stanoviská k rozsahu hodnotenia uplatniť do 10 dní odo dňa zverejnenia na webovom sídle ministerstva, t.j. do 06.10.2019. K rozsahu hodnotenia dotknuté subjekty verejnej správy nezaslali žiadne stanoviská a rozsah hodnotenia nebol pripomienkovaný ani verejnosťou.

Po vydaní rozsahu hodnotenia bolo dňa 10.10.2019 na príslušný úrad doručené pod č. 0031662/2019 zaevidované stanovisko Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja listom č. OU-PO-OSZP1-2019/037904-2/SA zo dňa 02.10.2019.

Na základe konceptu územného plánu a podľa požiadaviek rozsahu hodnotenia bola v októbri 2019 spracovaná správa o hodnotení, ktorá bola spracovateľom doručená na príslušný orgán dňa 29.10.2019 spolu s konceptom územného plánu obce.

Príslušný orgán svojimi listami zn.: OU-KK-OSZP-/2019/008565-20/Kr a OU-KK-OSZP-/2019/008565-21/Kr zo dňa 13.11.2019 doručil správu o hodnotení a koncept územného plánu schvaľujúcemu orgánu a dotknutým orgánom. Na webovom sídle ministerstva boli správa o hodnotení a koncept územného plánu obce zverejnené dňa 13.11.2019. Príslušný orgán zároveň oznámil, že konzultácie sa uskutočnia dňa 27.11.2019 o 8³⁰ hod v sídle príslušného orgánu. Schvaľujúcemu orgán a dotknuté orgány mohli svoje stanoviská uplatniť do 21 dní od doručenia.

Obec Stráne pod Tatrami na základe listu príslušného orgánu zn.: OU-KK-OSZP-/2019/008565-20/Kr zo dňa 13.11.2019, ktorý bol doručený 14.11.2019, zverejnila dňa 14.11.2019 oznam o správe o hodnotení a koncepte územného plánu na úradnej tabuli obce a webovom sídle obce. Oznam bol zvesený dňa 06.12.2019. Verejnosť mohla svoje stanoviská uplatniť do 21 dní odo dňa zverejnenia, t.j. do 28.11.2019.

Oznámenie o verejnom prerokovaní správy o hodnotení zaslala obec príslušnému orgánu a dotknutým orgánom listom č.j. OCU-S2019/00366-3 zo dňa 09.12.2019, zároveň bolo oznáme-

nie zverejnené na úradnej tabuli obce dňa 09.12.2019 a zvesené 19.12.2019. Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 20.12.2019 o 10⁰⁰ hod v zasadačke obecného úradu Stráne pod Tatrami. Na verejnom prerokovaní bola zo strany starostu susednej obce jedna pripomienka.

K správe o hodnotení sa vyjadrilo 10 dotknutých subjektov verejnej správy, z toho 3 subjekty doručili svoje stanoviská obstarávateľovi. Verejnosť nemala k správe o hodnotení pripomienky.

Z pripomienok Krajského pamiatkového úradu vyplynula potreba upraviť koncept strategického dokumentu. K upravenému konceptu sa dotknutý orgán vyjadril po opakovanom posúdení listom z 03.10.2019.

Všetky stanoviská doručené k správe o hodnotení a dopracovanej správe o hodnotení strategického dokumentu sú uvedené a vyhodnotené v kapitole III.6 tohto záverečného stanoviska.

Po vydaní záverečného stanoviska a ukončení procesu prerokovania konceptu územného plánu bude v priebehu roku 2020 spracovaný návrh územného plánu obce. Jeho prerokovanie a predloženie na schválenie sa očakáva v roku 2020.

III.2 Orgán kompetentný na jeho prijatie

Obecné zastupiteľstvo Stráne pod Tatrami.

III.3 Druh prijatia, rozhodnutia

- ❖ Schválenie územného plánu obce uznesením obecného zastupiteľstva Stráne pod Tatrami.
- ❖ Vyhlásenie záväznej časti územného plánu obce všeobecne záväzným nariadením schváleným obecným zastupiteľstvom Stráne pod Tatrami.

III.4 Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Rozsah hodnotenia strategického dokumentu požaduje rozpracovať strategický dokument variantne. Pre vypracovanie správy o hodnotení boli určené štyri všeobecné podmienky a dve špecifické podmienky.

Správu o hodnotení vypracovali podľa § 9 ods. 1, 2 a 4 a prílohy č. 5 zákona Ing. arch. Michal Kuvik, ARCHING SNV, s.r.o., hlavný riešiteľ územného plánu obce a Ing. arch. Jarmila Vojtaššáková, poverený obstarávateľ územného plánu obce.

Správa o hodnotení Územného plánu obce Stráne pod Tatrami má 34 strán a grafickú prílohu formátu A₄. V grafickej prílohe sú nasledovné obrázky vybraných výkresov konceptu územného plánu:

- Širšie vzťahy; variant č. 1, variant č. 2 a legenda
- Ochrana prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES; variant č. 1, variant č. 2 a legenda
- Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce, verejné dopravné vybavenie; variant č. 1, variant č. 2 a legenda

III.5 Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Odborný posudok k strategickému dokumentu vypracoval Ing. Jaroslav Lizák, bytom Slnečná ulica č. 20, 059 71 Ľubica, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 176/97-OPV, február 1997.

Spracovateľ a odborného posudku určil podľa § 13 ods. 4 zákona príslušný orgán, t.j. Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie Kežmarok listom zn.: OU-KK-OSZP-/2019/001053-30/Kr zo dňa 15.01.2020.

Odborný posudok obsahuje aj návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona.

III.6 Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

K správe o hodnotení strategického dokumentu boli doručené príslušnému orgánu nasledovné stanoviská:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade (č. KK 3729/2/2019 z 19.11.2019); súhlasia so správou o hodnotení a zároveň žiadajú umiestňovať objekty na bývanie v nových lokalitách zástavby v blízkosti cesty III/3097 tak, aby bola dodržaná vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Podmienka je zapracovaná v rámci odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie, alebo úpravu strategického dokumentu.

Krajský pamiatkový úrad Prešov (č. KPUPO-2019/24927-2/94477/OL z 19.11.2019); v svojom záväznom stanovisku súhlasí so správou o hodnotení strategického dokumentu a konceptom územného plánu obce pri dodržaní týchto dvoch podmienok:

- Do strategického dokumentu zapracovať požiadavky krajského pamiatkového úradu zo stanoviska č. KPUPO-2019/21717-3/79576/OL z 03.10.2019 a následne premietnuť do správy o hodnotení strategického dokumentu.
- Pre zabezpečenie ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk je nevyhnutné postupovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle tohto zákona, v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk aj mimo území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania.

Stanovisko z októbra 2019 bolo vydané ako súhlasné, po opakovanom posúdení upraveného znenia konceptu územného plánu obce, s podmienkou vypustenie neplatnej citácie § 37 pamiatkového zákona.

Podmienka je zapracovaná v rámci odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie, alebo úpravu strategického dokumentu.

Regionálna veterinárna a potravinová správa Poprad (č. 2296/2019 z 15.11.2019 doručené 20.11.2019); súhlasí s územným plánom obce bez pripomienok a netrvá na posudzovaní dokumentu podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Stanovisko zobrať na vedomie.

Okresný úrad Kežmarok, odbor starostlivosti o životné prostredie (č. OU-KK-OSZP-2019/013087-002 z 21.11.2019); ako orgán štátnej vodnej správy nemá zásadné pripomienky brániace jeho schváleniu a nepokladá za potrebné aby bol ďalej posudzovaný podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Stanovisko zobrať na vedomie.

Okresný úrad Kežmarok, odbor krízového riadenia (č. OU-KK-OKR-2019/003102-006 z 26.11.2019); k správe o hodnotení nemajú pripomienky.

Stanovisko zobrať na vedomie.

Prešovský samosprávny kraj, odbor regionálneho rozvoja a projektového riadenia (č. 07637/2019/DUPaZP-2 z 26.11.2019 doručené 03.12.2019); pri zapracovaní správou o hodnotení navrhovaných opatrení do záväznej časti strategického dokumentu nemajú pripomienky.

Stanovisko zobrať na vedomie. V kapitole C.IV správy o hodnotení strategického dokumentu sú popísané niektoré prvky navrhovanej záväznej časti posudzovaného strategického dokumentu bez návrhu opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie.

Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi (č. 113-2200/2019 z 03.12.2019); k správe o hodnotení a územnému plánu obce nemajú pripomienky a námietky.

Stanovisko zobrať na vedomie.

K správe o hodnotení strategického dokumentu boli na základe oznámenia o verejnom prerokovaní správy o hodnotení doručené obstarávateľovi nasledovné stanoviská:

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské Nivy 59/A, Bratislava (č. PS/2019/016247 zo dňa 18.12.2019 doručené 30.12.2019); ako vlastník a prevádzkovateľ prenosovej sústavy 400 kV a 220 kV nemá k dokumentu pripomienky.

Stanovisko zobrať na vedomie.

Slovenská správa ciest, Miletičova 19, Bratislava (č. SSC/7799/2020/2320/11 zo dňa 27.12.2019 doručené 13.01.2020); konštatujú, že na katastrálnom území obce sa nachádza cesta III/3097 Kežmarok - Stráne pod Tatrami a uvádzajú, že z hľadiska ochrany záujmov Slovenskej správy ciest nie je nutné dokument posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Stanovisko zobrať na vedomie.

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., odštepný závod Košice (č. CS SVP OZ KE 425/2020/2 zo dňa 17.01.2020 doručené 24.01.2020); konštatujú, že ku konceptu riešenia územného plánu sa obci vyjadrili samostatným listom č. CS SVP OZ KE 1132/2019/3 z 25.02.2019 v ktorom uviedli svoje požiadavky na ktorých v plnom rozsahu trvajú. K strategickému dokumentu sa vyjadrili pre Okresný úrad v Kežmarku listom č. CS SVP OZ KE 33964/2019/2 zo 17.07.2019.

Stanovisko z júla 2019 bolo vydané k oznámeniu o strategickom dokumente a v primeranej miere zapracované do bodu 2.2 rozsahu hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie obce Stráne pod Tatrami.

Stanovisko z februára 2019 bolo vydané ku konceptu územného plánu obce. Z hľadiska ochrany pred povodňami v stanovisku konštatujú, že v roku 2010 počas povodní v okolitých katastroch a regiónoch sa povodne v posudzovanom katastrálnom území nevyskytli. Voda vo vodných tokoch zostala v korytách a nevybrežila sa. Úpravy koryta Stránskeho potoka a vybudovanie vodných plôch navrhovaných v koncepte strategického dokumentu ochranu pred povodňami posilnia.

Z hľadiska záujmov vodohospodárskeho rozvoja a vodohospodárskych koncepcií:

- Výstavbu v lokalite RD č. 3 podmieňujú vypracovaním hladinového režimu Stránskeho potoka a situovaním lokality mimo záplavy Stránskeho potoka pri prietoku Q_{100}
- Žiadajú zabezpečiť ochranu novo navrhovanej čistiarny odpadových vôd pred prietokmi Q_{100} ročnej veľkej vody Stránskeho potoka.
- Pozdĺž oboch brehov Stránskeho potoka žiadajú ponechať, pre výkon správy vodného toku, voľný nezastavaný pás pobrežných pozemkov o šírke minimálne 5,0 m.
- Do kapitoly A.2.13 žiadajú uviesť, že špecifikom Stránskeho potoka je skutočnosť, že prietok doň je prevádzaný z vodného toku Kežmarská Biela voda v mieste rozdeľovacieho objektu na Kežmarskej Bielej vode v rkm asi 9,920.
- V kapitole A.2.15 žiadajú uviesť, že obec Stráne pod Tatrami nebola zaradená ku geografickým oblastiam Plánov manažmentu povodňových rizík čiastkového povodia Dunajca a Popradu, pre ktoré sa spracovávali mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika a záplavové územie nebolo vytýčené. Stránsky potok však je v obci Stráne pod Tatrami neupravený s kapacitou nedostatočnou na odvedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody. Pri návrhoch nových lokalít situovaných v blízkosti tohto vodného toku preto môže dôjsť k ich zaplaveniu. Z uvedeného dôvodu bude pri návrhoch nových lokalít situovaných v blízkosti Stránskeho potoka potrebné spracovanie hladinového režimu pri prietoku Q_{100} a situovanie objektov mimo tejto záplavy. K záplavám môže dôjsť aj v samotnej zastavanej časti obce, a to najmä z dôvodu nedostatočnej kapacity koryta, mostíkov a priepustov, ktoré predstavujú v obci vysoké riziko upchatia a zahatania prietoku s veľkou pravdepodobnosťou vybreženia. Do budúcnosti bude preto potrebné zaoberať sa úpravou týchto premostení a tiež úpravou samotného koryta v obci.

Z hľadiska záujmov na ochranu vôd pred znečistením:

- Akceptujú dobudovanie existujúcej ČOV a výstavbu novej ČOV pre cigánsku osadu, avšak pri návrhu jednotlivých obecných ČOV požadujú zabezpečiť, aby vyčistené odpadové vody

z ČOV boli vypúšťané do recipientu s dostatočným prietokom vody. Jednotlivé ČOV je potrebné navrhnuť tak, aby boli dodržané emisné limity znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách a tiež aj imisné limity znečistenia v povrchovom toku v súlade s požiadavkami NV SR č. 269/2010 v zmysle prílohy č. 6 časť A.1 a prílohy č. 5.

- Do doby vybudovania verejnej kanalizácie a jednotlivých ČOV v obci, je nutné zabezpečiť akumuláciu produkovaných splaškových odpadových vôd z rodinných domov a objektov občianskej vybavenosti vo vodotesných žumpách a zneškodňovanie žumpových vôd riešiť vývozom do čistiarne odpadových vôd (§ 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách) s kapacitnými a technologickými možnosťami pre príjem týchto vôd.
- Pri riešení odvádzania dažďových vôd žiadajú dodržať podmienky platnej legislatívy. Upozorňujú, že vodný zákon vyžaduje zariadenia na zachytávanie plávajúcich látok u vôd z povrchového odtoku pred ich vypustením do povrchových vôd a pri vypúšťaní vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd alebo do podzemných vôd s obsahom znečisťujúcich látok aj vybudovanie zariadení na zachytávanie znečisťujúcich látok (§ 36 ods. 17 a § 37 zákona o vodách, § 9 NV SR č. 269/2010 Z.z.).

Podmienky sú zapracované v rámci odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie, alebo úpravu strategického dokumentu.

III.7 Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu sa uskutočnilo 20.12.2019 v zasedačke obecného úradu Stráne pod Tatrami. Rokovania sa z dotknutých orgánov a organizácií zúčastnili zástupcovia Okresného úradu Kežmarok, odbor PaLO, Obce Malý Slavkov a SVP, š.p., OZ Košice, SPDaP Poprad. Starosta obce stráne pod Tatrami a spracovateľ strategického dokumentu na rokovaní vysvetlili navrhované varianty riešenia.

Verejnosť sa na prerokovaní strategického dokumentu nezúčastnila.

Zo strany prítomných sa k strategickému dokumentu vyjadril starosta Obce Malý Slavkov. Informoval o dopravnom riešení katastrálneho územia Malý Slavkov a odporúčal doplniť strategický dokument o návrh prepojenia dopravného systému pod Vysokými Tatrami v katastroch Malý Slavkov, Stráne pod Tatrami a Mlynčeky.

Dopravné prepojenie na katastrálne územie Mlynčeky je súčasťou konceptu riešenia strategického dokumentu v kategórii MZ 8,5/50, resp. MO 6,5/40 ktorá slúži zároveň ako turistická a cykloturistická trasa.

Odporúčanie dopravného prepojenia na katastrálne územie Malý Slavkov je zapracované v rámci odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie, alebo úpravu strategického dokumentu.

IV Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Územný rozvoj obce navrhnutý v územnom pláne prinesie podľa prezentovaných údajov správy o hodnotení strategického dokumentu zvýšenie spotreby pitnej vody, elektrickej energie a zemného plynu. Zväčší sa plocha zastavaného územia a zároveň dôjde k záberu poľnohospodárskych pôd ako neobnoviteľného prírodného zdroja územia, vrátane najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd riešeného územia.

Podľa navrhovaného funkčného využitia územia je možné predpokladať taktiež zvýšenie spotreby palivového dreva, záber lesných pôd a zvýšený prevod povrchovej vody z Kežmarskej Bielej vody.

Navrhovaný rozvoj bývania a dopravy zvýši počet zdrojov znečisťujúcich ovzdušie a ovplyvňujúcich klimatické pomery. K poklesu tvorby emisií, prípadne zamedzeniu ich rastu, by mohlo prispieť navrhované úplné zásobovanie rómov teplotou na báze zemného plynu a doplnkovo na báze elektrickej energie a alternatívnych zdrojov s obmedzením využívania pevných palív. Zvýši sa taktiež produkcia odpadových vôd, znečistenie recipientu a množstvo komunálneho odpadu.

Strategický dokument predpokladá premenu druhotnej štruktúry krajiny z voľnej krajiny na zastavanú krajinu. Zastavané územie obce sa pri variante č. 1 zväčší 2,22 násobne a pri variante č. 2 je zväčšenie 2,02 násobné. Plochy poľnohospodárskych kultúr sú nahradzované najmä plochami bývania, doplnenými plochami občianskej vybavenosti, športu a prvkami verejného dopravného a technického vybavenia územia.

Obec má veľmi progresívny typ populácie, ktorá od roku 1991 do roku 2019 dosahuje viac ako 8,6 % priemerný ročný nárast, s výrazným podielom obyvateľov v predproduktívnom veku a okolo 45% podielom obyvateľstva bez vzdelania. Počet obyvateľov rómov sa v rokoch 1991 až 2013 zvýšil 2,5 krát. Z hľadiska národnostného zloženia dochádza k trvalému úbytku podielu domorodých obyvateľov s materinským jazykom slovenským. Atlas Rómskych komunít z roku 2019 uvádza 95,0 % podiel rómov v obci. Vzhľadom na predpokladané 8,6 % prírastky väčšinového obyvateľstva je možné počítať s ďalším zmenšovaním podielu domorodého obyvateľstva v obci.

Strategický dokument vytvára územné predpoklady na podnikateľskú činnosť spojenú s ponukou obmedzeného počtu nových pracovných príležitostí v oblasti cestovného ruchu, služieb, verejnoprospešných služieb a malých podnikateľských prevádzok začlenených do plôch bývania. Ruší sa hospodársky dvor so živočíšnou výrobou a s výrobným územím sa v obci neuvažuje.

Z výmery chotára pripadá na lesy 20,65 % a poľnohospodársku pôdu 73,45 %. Zastavané územie podľa katastra nehnuteľnosti zaberá 6,02 %. Z poľnohospodárskej pôdy je 54,29 % využívaných ako orná pôda a 44,32 % ako trvalé trávne porasty. Z hľadiska funkčného využitia voľnej krajiny obce má preto výraznú prevahu poľnohospodárska prvovýroba. Podľa zverejnených vedeckých poznatkov možno pôdu zaradiť medzi kapacitné faktory rozvoja územia. Región, v ktorom výmera orných pôd pripadajúca na jedného obyvateľa poklesne pod 0,18 ha, resp. únosnosť územia vyjadrená počtom obyvateľov pripadajúcich na jeden hektár ornej pôdy je vyššia ako 5,5, už nedokáže uživiť svojich obyvateľov a stáva sa závislým na dovoze potravín

(Vilček, J. Potenciály a parametre kvality poľnohospodárskych pôd Slovenska. Geografický časopis, ISSN 0016-7193, 2011, č. 63, s. 137). Súčasný produkčný potenciál ornej pôdy chotára o výmere 168 ha postačuje na krytie potravinovej dostatočnosti asi pre 930 obyvateľov.

Obec v roku 1991 mala 771 obyvateľov a únosný počet obyvateľov vo vzťahu k produkčným možnostiam ornej pôdy chotára prekročený nebol. Situácia sa zmenila v roku 1996, kedy počet obyvateľov dosiahol limit potravinovej dostatočnosti a v obci bolo 930 trvalo bývajúcich obyvateľov. K 31.12.2019 bolo v Stráňach pod Tatrami 2.629 obyvateľov a na jeden hektár ornej pôdy pripadlo 15,6 obyvateľov a na jedného obyvateľa 0,06 hektára ornej pôdy.

V obci je 2,8 krát prekročený únosný počet obyvateľov vo vzťahu k produkčným možnostiam ornej pôdy chotára. Stráne pod Tatrami už od roku 1996 nedokážu užiť svojich obyvateľov a sú závislé na dovoze potravín. Predpokladaný demografický vývoj v roku 2035 (3215 obyvateľov) prekračuje potravinovú únosnosť obce 3,5 krát.

Môžeme preto povedať že Stráne pod Tatrami nemajú, vzhľadom na existujúci počet obyvateľov, dostatok ornej pôdy na potravinovú sebestačnosť chotára.

Medzi významné kumulatívne negatívne vplyvy strategického dokumentu, ktoré predstavujú spojenie vplyvu návrhov strategického dokumentu s vplyvmi minulých, súčasných a budúcich návrhov v území a zároveň menia alebo poškodzujú životné prostredie nad prahom únosnosti, odporúčam zaradiť:

- ✚ z environmentálnej dimenzie trvalo udržateľného rozvoja:
 - ☞ ťažbu palivového dreva v chránených územiach ochrany prírody (Tanap, ochranné pásmo Tanapu, národná prírodná rezervácia Mokřiny, prírodné rezervácie Slavkovský jarok a Kút, územie európskeho významu SKUEV0307 Tatry zo sústavy Natura 2000) a v prvkoch územného systému ekologickej stability,
 - ☞ prevod povrchovej vody z Kežmarskej Bielej vody do Stránskeho potoka,
 - ☞ znečistenie povrchových vôd a sedimentov Stránskeho potoka z ČOV.
- ✚ z ekonomickej dimenzie znižovanie potravinovej sebestačnosti obce vo vzťahu k produkčnému potenciálu pôd a
- ✚ zo sociálnej dimenzie trvalo udržateľného rozvoja obce návrhy urbanizácie územia v prospech väčšinového obyvateľstva na pozemkoch vo vlastníctve domorodého obyvateľstva.

Prekročená únosnosť chotára v potenciálnej potravinovej sebestačnosti, nedostatok pracovných miest v obci, vysoká nezamestnanosť, znižovanie podielu domorodého obyvateľstva, predpokladaný nárast celkového počtu obyvateľov a návrhy nových plôch na bývanie v strategickom dokumente vytvárajú vysoké riziko vzniku obce neschopnej samostatne riešiť ekonomickú situáciu svojich obyvateľov (urbanizácia chudoby).

Agenda 21, ako medzinárodne uznaný koncepčný dokument, hodnotí a naznačuje východiska napríklad pri rozvoji sídiel, boji s chudobou a využívaní prírodných zdrojov.

Z tohto pohľadu je v Stráňach pod Tatrami znepokojujúca dynamika demografického rastu sprevádzaná biedou obyvateľov. Veľmi rýchly rast populácie spôsobuje napätie v kapacitných

možnostiach voľnej aj zastavanej krajiny pri vyrovnávaní sa s mnohými ekonomickými, sociálnymi a environmentálnymi problémami. Narastajúca hustota obyvateľstva vytvára tlak na pôdny fond, prehĺbuje problém potravinovej bezpečnosti obce a zároveň ohrozuje udržateľnosť chránených lesných oblastí Tatier a Popradskej kotliny (kapitoly 5, 10, 11 a 14 agendy).

Zmiernenie, eliminácia, minimalizácia a kompenzácie negatívnych vplyvov sú čiastočne riešené opatreniami zahrnutými priamo do posudzovaného konceptu územného plánu.

Za nedostatok správy je možné považovať absenciu definovania cieľov a zámerov ochrany životného prostredia so zameraním na trvalo udržateľný rozvoj obce (TUR) a ich využiteľnosť pri hodnotení návrhov budúcich zmien a doplnkov tohto územného plánu.

Žiada sa taktiež podrobnejšie pomenovať a vyhodnotiť priaznivé vplyvy, ktoré prinesú zlepšenie kvality životného prostredia v porovnaní so súčasným stavom a prispieť k získaniu optimálneho variantu riešenia.

Na základe preštudovania predloženého materiálu konštatujeme, že posúdenie vplyvu konceptu Územného plánu obce Stráne pod Tatrami na životné prostredie a zdravie ľudí bolo formálne vykonané v súlade s príslušnou legislatívou posudzovania vplyvov na životné prostredie a s využitím metód charakteristických najmä pre hodnotenie navrhovaných činností.

Koncept územného plánu je vo vzťahu k prezentovanému súčasnemu stavu poznania životného prostredia posudzovaného územia spracovaný na súčasnej štandardnej úrovni a identifikované negatívne vplyvy navrhovaných aktivít sú čiastočne zmierňované.

Definície používaných pojmov; pre účely tohto posudku je:

- ✓ **sídlo** zastavaná časť územia obce určená prevažne na bývanie,
- ✓ **dedina** sídlom s prevažne domorodým obyvateľstvom,
- ✓ **rómsa** (rómska osada) sídlom s prevažne rómskym obyvateľstvom,
- ✓ **chotár** totožný s katastrálnym územím Stráne pod Tatrami a zároveň správnym územím Obce Stráne pod Tatrami,
- ✓ **zastavaná krajina** totožná so zastavaným územím obce.

V Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na európsku sústavu chránených území (Natura 2000) alebo jej navrhované časti

Celé riešené územie je súčasťou prechodného územia biosférickej rezervácie Tatry. Časť chotára, vrátane zastavaných území, je v ochrannom pásme Tatranského národného parku v ktorom platí 2. stupeň ochrany prírody a krajiny. Prechodná zóna umožňuje rozmanité využívanie územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja miestnych zdrojov. Severozápadná hranica katastra tvorí zároveň hranicu Tatranského národného parku (2. stupeň ochrany prírody a krajiny) a nárazníkovej zóny biosférickej rezervácie v ktorej sú uprednostňované environmentálne vzdelávanie, rekreácia a ekoturistika, ako aj základný výskum.

V katastri nie je evidované maloplošné chránené územie, taktiež nie je súčasťou sústavy Natura 2000 (územie európskeho významu, chránené vtáčie územie) a ani navrhovaného vtáčieho územia a navrhovaného územia európskeho významu.

Do vzdialenosti 2,5 km sa v susedných katastrálnych územiach nachádza územie európskeho významu SKUEV0307 Tatry, národná prírodná rezervácia Mokriný (5. stupeň ochrany prírody a krajiny) a prírodné rezervácie Slavkovský jarok a Kút (4. stupeň ochrany prírody a krajiny). Podľa § 17 ods. 7 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú do vzdialenosti 100 m po celom obvode prírodných rezervácií ochranné pásma v ktorých platí 3. stupeň ochrany prírody a krajiny.

Národná prírodná rezervácia Mokriný, ktorá je súčasťou SKUEV0307 Tatry, bola vyhlásená za chránené územie z dôvodu výskytu pestrej mozaikovitej a vzácnjej rašeliniskovej fytocenózy. Nachádzajú sa tu reliktné, endemické, chránené a kriticky ohrozené taxóny (*Caltho laetae-Alnetum*, *Sphagno palustris-Piceetum* a *Eriophoro vaginati-Betuletum pubescentis* Pass). Najrozšírenejším lesným spoločenstvom sú borovicové smrečiny, ktoré sa striedajú so spoločenstvami smrekových jedlín, smrečín s jedľou, brezových jelšín a jelšinou. Jedľa a smrek tu majú vysokú genofondovú hodnotu. Porasty s brezou plstnatou sú osobitne významným typom vegetácie na hlbších rašeliniskách. Nelesné plochy týchto vrchoviskových rašelinísk majú zastúpené takmer všetky známe spoločenstvá triedy *Scheuchzerio-Caricetae fuscae* a *Oxycocco-Sphagnetes*. Z hľadiska hydrológie ide o podhorskú úboč s dobre vyvinutou sieťou povrchových tokov kde nepriepustné flyšové podložie vytvára vhodné podmienky pre podmáčané plochy s premenlivou výškou hladiny spodnej vody. Faunu prezentuje zachovalý súbor typických zoocenóz rašeliniskových biotopov.

Chotárom preteká Kežmarská Biela voda a z nej vychádzajúci Stránsky potok, ktorý preteká dedinou. Na oboch tokoch sú komplexy biotopov národného významu Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd a prioritný biotop európskeho významu Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy. Oba vodné toky sú lokalitami výskytu druhov európskeho významu mihul'a potočná (*Lampetra planeri*), vydra riečna (*Lutra lutra*) a bobor vodný (*Castor fiber*). Z ostatných významných druhov je na lokalitu viazaných viacero druhov z rodu *Chiroptera*. Zároveň sú územným plánom navrhované ako biotopy miestneho významu.

Podstatnú časť katastra tvoria trvalé trávne porasty a orná pôda. Lesné porasty v katastri reprezentujú biotop národného významu Ls8.0 Jedľové a jedľovo smrekové lesy.

V stratégii rozvoja obce navrhovanej v koncepte územného plánu sú zohľadňované všetky územia ochrany prírody aj územia NATURA 2000.

Výrazným rizikom realizácie návrhov strategického dokumentu môže byť ťažba dreva z územia európskeho významu SKUEV0307Tatry, lesných biotopov európskeho a národného významu a prvkov územného systému ekologickej stability obyvateľmi rodinných domov s lokálnymi tepelnými zariadeniami na báze spaľovania dreva.

Biotopy a druhy európskeho významu Kežmarskej Bielej vody môžu byť ohrozené prevodom vody do koryta Stránskeho potoka a biotopy a druhy európskeho významu Stránskeho potoka znečistením z obecných ČOV.

VI Závery

VI.1 Výsledok procesu posudzovania

Na základe predloženého konceptu územného plánu, odborného posudku k strategickému dokumentu a ďalších informácií, sa Územný plán obce Stráne pod Tatrami

odporúča

s podmienkou zapracovania odporúčaní a pripomienok v kapitolách VI.2 a VI.3 tohto záverečného stanoviska.

VI.2 Odporúčaný variant

Na základe výsledkov procesu hodnotenia vplyvov konceptu Územného plánu obce Stráne pod Tatrami na životné prostredie odporúčame vypracovať nasledovný optimálny variant, ktorý sa môže dopracovať do environmentálne a sociálne prijateľného územného plánu obce:

❖ V dedine:

1. výhľadovú lokalitu V1 RD vylúčiť,
2. ČOV podľa variantu č. 1, t.j. samostatná ČOV pre dedinu.

❖ V rómse:

3. navrhovaná lokalita č. 2 RD s menším záberom voľnej krajiny, t.j. v územnom rozsahu podľa variantu č. 2,
4. cintorín podľa variantu č. 1, t.j. v nadväznosti na lokalitu č. 1 RD,
5. výhľadovú lokalitu V2 RD vylúčiť,
6. ČOV podľa variantu č. 1, t.j. samostatná ČOV pre rómsu.

VI.3 Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

V etape konceptu a odsúhlasovania súborného stanoviska:

- 1) Dopracovať a obecnému zastupiteľstvu navrhnúť na preschválenie zadanie územného plánu obce podľa § 21 ods. 7 stavebného zákona.

Do zadania zapracovať nasledovné:

- a) Pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce do územného plánu obce zapracovať relevantné ustanovenia:
 - i) Deklarácie OSN o právach domorodých obyvateľov <http://www.sme.sk/c/3486244/valne-zhromazdenie-osn-prijalo-deklaraciju-prav-domorodeho-obyvatelstva.html> prijatej na 107. plenárnom zasadnutí 13.9.2007, ako štandardu, podľa ktorého sa bude postupovať v duchu partnerstva a vzájomného rešpektu medzi väčšinovým a menšinovým obyvateľstvom obce.
 - ii) Uznesenia Európskeho parlamentu z 11. marca 2009 o sociálnej situácii rómov a zlepšení ich prístupu na pracovný trh v Európskej únii (2008/2137(INI); 2010/C 87 E/12)

- zverejneného v úradnom vestníku Európskej únie 1.4.2010 keďže mnohé rómske komunity majú v súčasnosti tendenciu zostávať nemobilné namiesto toho, aby sa sťahovali do oblastí, kde môžu byť lepšie pracovné príležitosti (písm. K uznesenia) a
- iii) Rámcového dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor) <http://www.sopsr.sk/web/?cl=3409> .
 - iv) Agendy 21 prijatej v roku 1992 na Konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji v brazílskom *Rio de Janeiro*.

- b) Pre procesy zmien a doplnkov územného plánu obce považovať za strategické regulatívy a zásady trvalo udržateľného rozvoja a udržateľného územného rozvoja chotára Obce Stráne pod Tatrami:
 - i) Potrebu palivového dreva v m³ na rok, maximálne do objemu ročného prirodzeného prírastku v chotári.
 - ii) Podiel ornej pôdy na obyvateľa minimálne v hodnote 0,18 ha.obyv⁻¹.
 - iii) Počet obyvateľov na hektár ornej pôdy maximálne v hodnote 5,5 obyv.ha⁻¹.
 - iv) Nepotrebnosť vyvlastnenia pozemkov domorodých obyvateľov na účely bývania s príslušnou dopravnou, technickou a sociálnou infraštruktúrou v chotári.
 - v) Návrhy zmien, alebo doplnkov územného plánu obce, ktoré nebudú v súlade s horeuvedenými strategickými regulatívami udržateľného územného rozvoja chotára si vyžadujú spracovanie nového územného plánu obce.

V ďalšej etape spracovania strategického dokumentu, t.j. v návrhu územného plánu obce:

- 2) Do kapitoly A.2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie smernej časti ÚPN O zapracovať strategické ciele, konkrétne ciele a ukazovatele TUR nasledovne:

„Medzi strategické ciele trvalo udržateľného rozvoja a udržateľného územného rozvoja chotára Obce Stráne pod Tatrami, ktoré sú bez určenia časového horizontu na ich dosiahnutie, patria: (*kam sa chceme dostať*)

 - A. Pri environmentálnom rozmere TUR zabezpečenie ochrany chránených území ochrany prírody riešeného územia a susedných chotárov, ich ochranných pásiem a prvkov územného systému ekologickej stability zo zohľadnením Rámcového dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor) a jeho protokolov.
 - B. Pri ekonomickom rozmere TUR zabezpečenie potenciálnej potravinovej sebestačnosti trvalo bývajúcего obyvateľstva vo vzťahu k ornej pôde chotára.
 - C. Pri sociálnom rozmere TUR zabezpečenie sociálneho zmieru medzi menšinovým domorodým obyvateľstvom a väčšinovými kočovníkmi zo zohľadnením deklarácie OSN o právach domorodých obyvateľov a uznesenia Európskeho parlamentu z 11. marca 2009 o sociálnej situácii rómov a zlepšení ich prístupu na pracovný trh v Európskej únii.

Vychádzajúc z uvedených strategických cieľov patria medzi konkrétne ciele trvalo udržateľného územného rozvoja chotára na obdobie 15 až 20 rokov: (*ako to chceme dosiahnuť*)

- I. Zvyšovanie ochrany drevín pred nelegálnym využívaním na palivové drevo znížením jeho potreby pre trvalo bývajúce obyvateľstvo až na úroveň prirodzeného prírastku dreva v chotári.
- II. Zastavenie záberu orných pôd a postupné vrátenie podielu ornej pôdy na kritickú hranicu 0,18 ha na jedného trvalo bývajúceho obyvateľa.
- III. Zvyšovanie aktivít smerujúcich k dosiahnutiu hranice únosnosti chotára na úrovni 5,5 obyvateľov na hektár ornej pôdy vhodnou ponukou bývania pri zachovaní práv domorodého obyvateľstva a podporou sťahovania sa trvalo bývajúceho obyvateľstva do oblastí s existujúcimi pracovnými miestami.

Vyhodnotenie naplnenia jednotlivých konkrétnych cieľov umožnia nasledovné, verejne kontrolovateľné, strategické ukazovatele: *(ako to zmeriame)*

- 1/ Potreba palivového dreva v m³ na rok. Požadovaný trend je znižovanie absolútnej hodnoty ukazovateľa.
 - 2/ Podiel ornej pôdy v hektároch na jedného trvalo bývajúceho obyvateľa. Požadovaný trend je zvyšovanie absolútnej hodnoty ukazovateľa.
 - 3/ Rozsah pozemkov vyvlastnených domorodým obyvateľom na účely bývania a príslušnej infraštruktúry v hektároch za rok. Požadovaný stav je nula.
 - 4/ Počet osôb (napr. *out-migrant*), ktoré sa vysťahovali z obce za rok. Požadovaný trend je zvyšovanie absolútnej hodnoty ukazovateľa.
 - 5/ Koeficient populačného rastu ako priemerný stupeň zmeny vo veľkosti populácie za určité obdobie.
 - 6/ Hustota obyvateľstva ako počet obyvateľov na hektár nimi zastavaného územia, ktorý meria koncentráciu obyvateľstva v priestore.“.
- 3) Do kapitoly 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie záväznej časti ÚPN O zapracovať nasledujúci bod:
- „Pre procesy zmien a doplnkov územného plánu obce považovať za strategické limity trvalo udržateľného rozvoja a udržateľného územného rozvoja chotára Obce Stráne pod Tatrami:
- i) Potrebu palivového dreva v m³ na rok, maximálne do objemu ročného prirodzeného prírastku v chotári (únosnosť zaťažovania chotára).
 - ii) Podiel ornej pôdy na obyvateľa minimálne v hodnote 0,18 ha.obyv⁻¹ (únosnosť zaťažovania chotára).
 - iii) Počet obyvateľov na hektár ornej pôdy maximálne v hodnote 5,5 obyv.ha⁻¹ (únosnosť zaťažovania chotára).
 - iv) Návrhy zmien alebo doplnkov územného plánu obce, ktoré nebudú v súlade s horeuvedenými strategickými limitmi si, pre prekračovanie únosného zaťaženia územia a rozpor zo zadaním, vyžadujú spracovanie nového územného plánu obce.“.
- 4) Do kapitoly 6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie záväznej časti ÚPN O zapracovať nasledujúci bod:

„Návrhy zmien alebo doplnkov územného plánu obce, ktoré nebudú v súlade s niektorým z nasledovných strategických ukazovateľov trvalo udržateľného rozvoja a udržateľného územného rozvoja chotára Obce Stráne pod Tatrami:

- 1/ zníženie alebo zachovanie objemu potreby palivového dreva v m³ na rok,
- 2/ zvýšenie alebo zachovanie podielu ornej pôdy v hektároch na jedného trvalo bývajúceho obyvateľa,
- 3/ nepotrebnosť vyvlastnenia pozemkov domorodých obyvateľov na účely bývania a príslušnej infraštruktúry a
- 4/ zvýšenie počtu osôb (napr. *out-migrant*), ktoré sa vystaňovali z obce za rok, si vyžadujú spracovanie nového územného plánu obce.“.

5) Doplniť chýbajúce údaje o priamych vplyvoch na životné prostredie a zaradiť ich do kapitoly 2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie, v tom najmä:

- a) Rozsah záberu voľnej krajiny v prospech zastavaného územia obce.
- b) Uviesť v členení na dedinu, rómsu a spolu za obec, súčasný a navrhovaný stav ročnej spotreby pitnej vody, elektrickej energie, zemného plynu a tepla,
- c) Predpokladanú dopravnú záťaž na ceste III/3097 triedy, jej vývoj a prípadné nároky na dopravný systém v meste Kežmarok. Problémovými sa javí najmä úrovňový prechod cez železničnú trať, križovatka s prístupovou komunikáciou na železničnú stanicu, napojenie na existujúcu cestu I/66 na ulici Michalská a absencia priameho napojenia na pripravovanú preložku cesty I/66.
- d) údaje o kvalitatívnych a kvantitatívnych charakteristikách emisií tvorených v obci, spôsobe ich zachytávania a merania.
Zároveň kvantifikovať rozsah neplynofikovanej časti rómsy a uviesť predpokladané zdroje pevného paliva (druh, miesto, ročný objem potreby) v súčasnosti a cieľovom roku strategického dokumentu.
- e) Údaje o celkových množstvách splaškových a dažďových odpadových vôd v súčasnosti a cieľovom roku.
- f) Aktualizovať údaje o podiele vyprodukovaného komunálneho odpadu na obyvateľa a miesto jeho uloženia. Skládka odpadu v Ľubici je uzatvorená.
- g) Informatívny výpočet ekvivalentnej hladiny hluku z dopravy na ceste III. triedy v existujúcich a navrhovaných zastavaných územiach a navrhnúť primerané opatrenia na ochranu obyvateľov a návštevníkov pred hlukom a vibráciami z dopravy.
- h) Existujúce a navrhované zdroje elektromagnetického žiarenia (napr. linky vn, transformátory, telekomunikačné veže, verejné wifi siete).
- i) Odporúčame tiež uviesť:
 - i. súhrnný prehľad navrhovaných funkčných území chotára a jednotlivých sídiel (zastavané územia určené prevažne na bývanie, t.j. dedina a romsa) v členení podľa §12 ods. 4 písm. f vyhlášky č. 55/2001 Z.z. (napr. obytné, výrobné, zmiešané, rekreačné),

- ii. vymedzenie hranice a plošného rozsahu zastavaného územia obce podľa územného plánu (§13 ods. 3 písm. b/ stavebného zákona a podľa stavu evidovaného na správe katastra,
 - iii. stanoviť potrebu palivového dreva pre sídla a prípadne uviesť zdrojovú lesnú oblasť.
- 6) V návrhu územného plánu uviesť odhad súčasného prirodzeného prírastku lesa a brehových porastov v chotári v m³.rok⁻¹.
- 7) Pre oblasť zásobovania teplom v návrhu strategického dokumentu uviesť objem palivového dreva, ktoré je pri rešpektovaní prirodzenej obnovy lesa možné ročne vyrobiť na lesných pozemkoch v chotári.
- 8) Vzhľadom na nezamestnanosť ekonomicky aktívnych obyvateľov obce uviesť v návrhu územného plánu súčasný počet pracovných miest v obci a ich prognózu pre výhľadové roky 2025 a 2035 vychádzajúcu z funkčného využívania územia obce navrhovaného strategickým dokumentom.
- 9) Pre zachovanie typickej rázovitosti krajiny štruktúry, ochranu krajinných scenérií a krajinného obrazu pred znehodnotením nevhodnou architektúrou a urbanizáciou definovať krajinný ráz a charakteristický vzhľad krajiny vyšpecifikovaním najvhodnejších priestorov a stanovíšť, napr. podľa zverejnenej metodiky MŽP SR, 2010. Stanovíšťa zapracovať do záväznej časti územného plánu a definovať primerané zásady a regulatívy.
- 10) V záväznej časti zachovať nutnosť územného plánu zóny pre rómsku (zadanie ÚPD str. 13) a územné rozhodnutia pre stavby v lokalitách č. 1 RD a č. 2 RD vydávať po
- a) Schválení územného plánu zóny rómsy obecným zastupiteľstvom, ktorý preukáže dostatočné prietoky a kvalitu vody v Stránskom potoku pod novo navrhovanou ČOV a v Kežmarskej Bielej vode.
 - b) Úprave nedostatočnej kapacity koryta Stránskeho potoka, mostíkov a priepustov v dedine.
 - c) Zmluvnom zabezpečení zneškodňovania žumpových vôd vývozom do čistiarne odpadových vôd s kapacitnými a technologickými možnosťami pre príjem týchto vôd v súlade s § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. v prípade akumulácie produkovaných splaškových odpadových vôd z rodinných domov a objektov občianskej vybavenosti rómsy vo vodotesných žumpách.
- 11) V záväznej časti zvážiť určenie povinnosti navrhovať opatrenia proti radónu na plochách s identifikovaným stredným radónovým rizikom.
- 12) Pre zapojenie obce do priemyslu cestovného ruchu v Popradskej kotline odporúčame hľadať a navrhnuť rekreačné územie s funkčnou plochou pre umiestnenie karavanov s príslušnou dopravnou a technickou infraštruktúrou a výhľadom na štíty Vysokých Tatier a masív Belianskych Tatier.
- 13) Zabezpečiť spracovanie koncepcie rozvoja obce v oblasti tepelnej energetiky podľa § 31 písm. a/ zákona č. 657/2004 Z.z.
- 14) Do smernej časti územného plánu zapracovať pri záujmoch ochrany pamiatok požiadavku krajského pamiatkového úradu zo stanoviska č. KPUPO-2019/21717-3/79576/OL

- z 03.10.2019, t. j. odstrániť text vychádzajúci z § 37 pamiatkového zákona, ktorý bol vypustený zákonom č. 104/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa pamiatkový zákon.
- 15) Umiestňovať objekty na bývanie v nových lokalitách zástavby v blízkosti cesty III/3097 tak, aby bola dodržaná vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
- 16) Prepojenie dopravného systému katastrálnych území obcí Malý Slavkov a Stráne pod Tatrami navrhnuť na území obce Stráne pod Tatrami vo forme hlavnej poľnej cesty kategórie P7, resp. P6, ktorá budú napojená na cestu III/3097.
- Slúžiť bude na sústredenie dopravy z ostatných (vedľajšie, prístupové) poľných ciest katastra a na prepojenie hlavných cyklistických trás Východných Tatier a Popradskej kotliny slúžiacich ako cyklocesty a tiež pre cykloturistiku a turizmus.
- Je ju potrebné navrhnuť ako celoročne zjazdnu, odvodnenú dvojpruhovú spevnenú poľnú cestu so spevnenými krajinami.
- Výhľadovo počítať s jej zaradením do siete miestnych komunikácií, alebo do siete ciest III. triedy a pri návrhu vychádzať z príslušných noriem (STN 73 6101, STN 73 6110).
- Hlavné poľné cesty v záväznej časti strategického dokumentu zaradiť medzi verejnoprospešné stavby obce.
- 17) Uviesť požiadavky na prevod vody z povodia Kežmarskej Bielej vody v rkm asi 9,920 do Stránskeho potoka pre zabezpečenie dostatočného prietoku po zaústení oboch obecných ČOV a vyhodnotiť vplyv zníženia prietoku vody v Kežmarskej Bielej vode v procese hodnotenia vplyvov podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
- 18) Vypracovať hladinový režim Stránskeho potoka pre účely vymedzenia záplav v priestore existujúcich a navrhovaných zastavaných území obce.
- 19) Lokalitu č. 3 RD situovať mimo záplavy Stránskeho potoka.
- 20) Zabezpečiť ochranu novo navrhovanej čistiarnie odpadových vôd pred prietokmi Q_{100} ročnej veľkej vody Stránskeho potoka.
- 21) Pre výkon správy vodného toku ponechať pozdĺž oboch brehov Stránskeho potoka voľný nezastavaný pás pobrežných pozemkov o šírke minimálne 5,0 m.
- 22) Zabezpečiť zneškodňovanie žumpových vôd vývozom do čistiarnie odpadových vôd s kapacitnými a technologickými možnosťami pre príjem týchto vôd (§ 36 ods. 3 zákona o vodách) v prípade akumulácie produkovaných splaškových odpadových vôd z rodinných domov a objektov občianskej vybavenosti vo vodotesných žumpách.
- 23) Navrhnuť zariadenia na zachytávanie plávajúcich látok u vôd z povrchového odtoku pred ich vypustením do povrchových vôd a pri vypúšťaní vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd alebo do podzemných vôd s obsahom znečisťujúcich látok aj vybudovanie zariadení na zachytávanie znečisťujúcich látok.
- 24) Zpracovať platné ochranné pásmo hospodárskeho dvora (územné rozhodnutie zo 14.08.1989 č.j.: ÚPaSR 1112/89-Mo, Okresný národný výbor v Poprade, odbor územného plánovania a stavebného poriadku).

25) V dokumente odstrániť nesúlad medzi:

- a) Zastavaným územím podľa správy katastra, skutočne zastavaným územím a územím navrhovaným na zastavanie (texty/tabuľky/výkresy č. 2 a č. 5).
- b) Vyznačeným prívodom pitnej vody a umiestnením vodojemu vo výkresoch č. 1 a č. 4.
- c) V bode 7.1 záväznej časti, kde je chybné označený výkres.

26) Do návrhu zastavaných území obce nezahrňať výhľadové plochy a návrhy zosúladiť s vyhodnotením záberu pôdneho fondu.

27) Vzhľadom na výrazne progresívny typ populácie, celkový akumulačný priestor pitnej vody obce navrhnúť minimálne na 80% maximálnej dennej spotreby vody, vrátane akumulácie požiarnej vody a zásob vody na krytie porúch.

28) Keďže podľa uznesenia európskeho parlamentu z 11. marca 2009 sú kočovníci osobitným etnickým fenoménom a mnohé rómske komunity majú v súčasnosti tendenciu zostávať neimobilné namiesto toho, aby sa sťahovali do oblastí, kde môžu byť lepšie pracovné príležitosti je nutné podporovať Rómov v presťahovaní sa do oblastí s pracovnými miestami.

29) Územný plán doplniť o definíciu niektorých základných pojmov napr. krajina, voľná (nezastavaná) krajina, zastavaná krajina, zastavané územie, sídlo, dedina, romsa.

VI.4 Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Proces posudzovania strategického dokumentu sa vykonal v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Strategický dokument sa obstaráva ako záväzný územnoplánovací nástroj v režime zákona Federálneho zhromaždenia Československej socialistickej republiky č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

Zákomom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení bolo územné plánovanie definované ako originálna kompetencia obce a preto záväzná časť územného plánu, vyhlasovaná všeobecne záväzným nariadením obce (§ 6 zákona o obecnom zriadení), nemusí byť v súlade so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Podľa § 8 ods. 3 stavebného zákona odvetvové koncepcie ústredných orgánov štátnej správy, koncepcie rozvoja obce a iné programy týkajúce sa hospodárskeho, sociálneho alebo kultúrneho rozvoja však musia byť v súlade so záväznými časťami územnoplánovacej dokumentácie.

Zákomom č. 262/1992 Zb. došlo k zrušeniu podriadenosti územného plánovania národohospodárskemu plánovaniu a centrálnemu odvetvovému plánovaniu, zákonom č. 229/1997 Z.z. potvrdené, že za základný cieľ územného plánovania sa považuje vytváranie trvalého súladu všetkých civilizačných, prírodných a kultúrnych hodnôt v území a zákonom č. 237/2000 Z.z. boli do cieľov a úloh územného plánovania včlenené požiadavky tvorby krajiny na princípoch trvalo udržateľného rozvoja.

Uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja podľa záverov Konferencie OSN o životnom prostredí (*Rio de Janiero*, 1992) neobmedzuje práva súčasnej generácie na uspokojovanie svojich potrieb. Tieto sa však musia uskutočňovať s prihliadnutím na hospodárske, sociálne a environmentálne potreby nasledujúcich generácií.

Územnoplánovacia činnosť sa má pritom vykonávať podľa najnovších poznatkov spoločenských, prírodných a technických vied a poznatkov o stave životného prostredia (§ 2 ods. 4 stavebného zákona).

Pre zabezpečenie udržateľného územného rozvoja obce, ktorý uspokojí potreby súčasnej generácie bez toho aby ohrozoval podmienky života budúcich generácií odporúčame do návrhu strategického dokumentu zapracovať tri strategické ciele, tri konkrétne ciele a šesť strategické ukazovatele s definovaním strategických limitov v environmentálnej, ekonomickej a sociálnej zložke trvalo udržateľného rozvoja.

Keďže udržateľné využívanie územia je možné dosiahnuť vtedy ak sa dodrží únosnosť zaťažovania územia a tá sa dodrží vtedy ak nebude prekročený strategický limit trvalo udržateľného rozvoja obce, plnenie cieľov ukazovateľov a limitov pri tvorbe a hodnotení návrhov budúcich zmien a doplnkov tohto územného plánu umožní zachovať vyvážený, trvalo udržateľný rozvoj obce.

Zapracovanie strategických regulatívov a zásad trvalo udržateľného rozvoja a udržateľného územného rozvoja chotára Obce Stráne pod Tatrami v zadaní územného plánu obce obmedzí možnosť (§ 25 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona) aktualizovať územný plán obce nad rámec zásad a regulatívov na základe ktorých bude navrhnutá koncepcia organizácie územia.

Návrh typu a druhu strategických limitov TUR obce vychádza zo súčasného stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, rizík vyvolaných urbanizáciou zameranou na bývanie a potrebou zachovania sociálneho zmieru medzi väčšinovým rómskym obyvateľstvom a menšinovým domorodým obyvateľstvom.

Európsky parlament v uznesení z 11. marca 2009 o sociálnej situácii rómov a zlepšení ich prístupu na pracovný trh v Európskej únii (2008/2137(INI); 2010/C 87 E/12) zverejnenom v úradnom vestníku Európskej únie 1.4.2010 konštatuje, že kočovníci sú osobitným etnickým fenoménom, pričom mnohé rómske komunity majú v súčasnosti tendenciu zostávať nemobilné namiesto toho, aby sa sťahovali do oblastí, kde môžu byť lepšie pracovné príležitosti. Zároveň zdôrazňuje že riešenie sociálnych a ekonomických problémov rómov si vyžaduje komplexný prístup ktorého súčasťou je riešenie bývania, vzdelávania, zdravotnej starostlivosti a pracovného trhu.

Dlhodobým cieľom sídla obývaného rómmi by mala byť kultúra nezávislosti namiesto kultúry závislosti (bod č. 75 uznesenia) a pre prekročenú únosnosť obce v oblasti potravinovej sebestačnosti si obyvatelia nedokážu v chotári zabezpečiť živobytie z poľnohospodárstva, čo znevažuje naplnenie odporúčania európskeho parlamentu v bode č. 60 písm. c/ uvedeného uznesenia.

V súlade s bodom č. 74 uvedeného uznesenia je preto žiaduce vyvíjať väčšiu aktivitu pri podpore rómov v presťahovaní sa do oblastí s existujúcimi pracovnými miestami.

Podľa Deklarácie OSN o právach domorodých obyvateľov prijatej dňa 13.9.2007 na 107. plenárnom zasadnutí Organizácie spojených národov má domorodé obyvateľstvo právo napríklad:

- na územia a zdroje, ktoré tradične vlastnia (čl. 26) a na nesenie vlastnej zodpovednosti voči budúcim generáciám;
- na ochranu a zachovanie životného prostredia a výrobné kapacity územia a jeho zdrojov (čl. 29);
- stanoviť priority a rozvíjať stratégie pre rozvoj a využitie svojho územia a jeho zdrojov (čl. 32);
- nepodrobiť sa násilnej asimilácii alebo vplyvu s cieľom zničenia ich kultúry;
- nebyť násilne premiestnené z územia; žiadne premiestnenie nesmie prebiehať bez predchádzajúceho slobodného a informovaného súhlasu (čl. 10).

Štáty majú zároveň za povinnosť zabezpečiť účinné mechanizmy na prevenciu a právne opatrenia vo vzťahu napríklad k:

- nútenému vysídleniu obyvateľstva v akejkoľvek podobe, ktorého cieľom alebo následkom je narušenie alebo ohrozenie niektorého z ich práv;
- nútenej asimilácii či integrácii v akejkoľvek forme;
- akejkoľvek forme propagandy zameranej na podporu, alebo podporovanie alebo podnecovanie rasovej alebo etnickej diskriminácii namierenej proti nim;
- každej aktivite, ktorej cieľom alebo výsledkom je zbavenie ich integrity ako samobytných národov, alebo ich kultúrnych hodnôt, alebo etnickej príslušnosti;
- každej aktivite, ktorej cieľom alebo výsledkom je zbavenie ich svojich pozemkov, alebo zdrojov.

Proces posudzovania strategického dokumentu sa vykonal v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Predložený materiál poskytol informácie o súčasnom stave životného prostredia v chotári obce a environmentálnych problémoch. Pomenoval pravdepodobné významné environmentálne negatívne vplyvy a nástrojmi územného plánovania riešil ich zmiernenie.

Podrobnejšie by sa žiadalo rozpracovať kumulatívne a synergické vplyvy strategického dokumentu, definovať ciele ochrany životného prostredia v území a analýzu ich plnenia územným plánom, vrátane vplyvu na zdravie trvalo bývajúcего obyvateľstva.

Záverečné stanovisko bolo vypracované na základe dostupných informácií obsiahnutých v predložennom koncepte Územného plánu obce Stráne pod Tatrami, správe o hodnotení strategického dokumentu, odborných vyjadreniach a stanoviskách dotknutých orgánov, organizácií a verejnosti, ako aj na základe odborného posudku (Ing. Jaroslav Lizák, apríl 2020).

Posudzovaný územný plán obce má po doplnení a dopracovaní pripomienok z procesu prerokovania konceptu a správy o hodnotení strategického dokumentu predpoklady tvoriť komplexný podklad pre rozvoj obce v súlade s jeho prírodným a sociálnoekonomickým potenciálom, s rešpektovaním základných princípov ochrany prírody, kultúrno-historických zdrojov, životného prostredia a kvality a pohody ľudského života.

VI.5 Návrh monitoringu

Počas doby platnosti územného plánu obce navrhujeme nasledovnú formu pozorovania jeho vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov:

1. Pri návrhoch zmien, alebo doplnkov územného plánu v rámci procesu SEA (oznámenia o zmene strategického dokumentu, správa o hodnotení) vyhodnotiť pôsobenie navrhovaných zmien vo vzťahu k:
 - o strategickým cieľom, konkrétnym cieľom, strategickým ukazovateľom,
 - o limitom trvalo udržateľného rozvoja územia a
 - o celkovému funkčnému využitiu územia obce (pomer medzi zastavanou a voľnou krajinou)
2. Pri preskúmaní územného plánu, minimálne 1x za štyri roky, vyhodnotiť priame kumulatívne vplyvy prijatých zmien dokumentu na životné prostredie a súhrnný prehľad zmien funkčného využitia územia obce.

VI.6 Sumarizujúce vyhlásenie

Na základe komplexného zhodnotenia je možné konštatovať, že v správe o hodnotení boli environmentálne aspekty zohľadnené primerane dostupným informáciám o stave životného prostredia v riešenom území a údajom o v strategickom dokumente navrhovaných aktivitách, pričom navrhnuté opatrenia sú zamerané na zachovanie optimálnej úrovne kvality životného prostredia.

Počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie neboli na Okresný úrad v Kežmarku, odbor starostlivosti o životné prostredie doručené žiadne pripomienky zo strany verejnosti, ani sa neuskutočnili žiadne konzultácie.

Koncept územného plánu obce navrhuje v dvoch variantoch rozmiestnenie a rozsah funkčných plôch pre bývanie, občiansku vybavenosť, šport a zeleň s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou.

Správa o hodnotení preferuje v rómse redukovaný rozvojový variant 1 v západnej časti s ponechaním športovej a občianskej vybavenosti vo východnej časti, s navrhovanou novou ČOV. Všetky ostatné potreby navrhuje riešiť v dedine (napr. zberný dvor). V dedine správa podporuje kombináciu variantov č. 1 a č. 2, ktoré pokrývajú väčšinu nárokov vyplývajúcich z demografického rastu z dôvodu sústredenia výstavby do bezprostredného okolia dediny a minimalizuje dopady na krajinu a jej chránené časti.

Odporúčaný optimálny variant záverečného stanoviska, ktorý sa môže dopracovať do environmentálne a sociálne prijateľného územného plánu obce, vychádza z hodnotenia zahŕňajúceho taktiež sociálny a ekonomický aspekt trvalo udržateľného rozvoja obce. Predpokladá zapracovanie strategických cieľov, konkrétnych cieľov, strategických ukazovateľov a strategických limitov, navrhovaných týmto záverečným stanoviskom, do zadania a návrhu územného plánu obce. Zároveň prináša vecnú a časovú koordináciu urbanizácie územia obce.

Dôvodom výberu je vytvorenie podmienok pre harmonický rozvoj obce v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja jeho troch pilierov.

Odporúčaný variant pri porovnaní s inými prijateľnými variantmi minimalizuje negatívne vplyvy na chránené územia ochrany prírody riešeného územia a susedných chotárov, ich ochranných pásiem a prvkov územného systému ekologickej stability (environmentálny pilier), smeruje k dosiahnutiu hranice únosnosti chotára založenej na potenciálnej potravinovej sebestačnosti obce (ekonomický pilier) a posilňuje možnosti zabezpečenia sociálneho zmieru medzi menšinovým domorodým obyvateľstvom a väčšinovým rómskym obyvateľstvom (sociálny pilier).

Návrh monitoringu vychádza zo súčasného stavu územia a jeho účelom je sledovanie vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov formou vyhodnocovania navrhovaných zmien alebo doplnkov územného plánu vo vzťahu k jednotlivým pilierom trvalo udržateľného rozvoja obce Stráne pod Tatrami.

VI.7 Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti

Príslušný orgán a dotknutá obec v priebehu posudzovania vplyvov strategického dokumentu vykonali všetky zákonom požadované kroky, aby sa informácia o spracovanom oznámení o strategickom dokumente (§§ 5 a 6 zákona) a o správe o hodnotení strategického dokumentu (§§ 9 a 10 zákona), ako aj informácia o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu (§ 11 zákona) dostala k čo najširšej verejnosti.

Na základe dostupných podkladov a informácií neboli v priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu zo strany zainteresovanej verejnosti (§ 6a a súvisiace ustanovenia zákona) vznesené žiadne písomné pripomienky alebo námietky k správe o hodnotení strategického dokumentu.

VII Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Kežmarok, odbor starostlivosti o životné prostredie
Huncovská č. 1, 060 01 Kežmarok

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ing. Pavol Krigovský
vedúci odboru
Okresný úrad Kežmarok, odbor starostlivosti o životné prostredie

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

30.04.2020